Dnro 001/81/2021

Pasi Sorjonen 14.10.2021

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Lausunto asiantuntijakuulemiseen perjantaina 15.10.2021 klo 10.30

## HE 142/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuoden 2022 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Akava kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa ja lausuu näkemyksenään seuraavaa:

Yksittäisten esitysten arviointi

1. Valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen ansiotulon tuloveroasteikon tulorajoja korotettaisiin noin 3,0 prosentilla.

Akava kannattaa ehdotusta. Tulorajojen inflaatiotarkistuksilla taataan, että tuloverotus ei kiristy inflaation vuoksi tai jos ansiotulot kohoavat keskimääräistä vauhtia.

Hallitusohjelman mukaisesti niin kutsuttua solidaarisuusveroa jatketaan hallituskauden loppuun. Akavan kanta on, että tilapäiseksi säädetty solidaarisuusvero pitäisi poistaa. On kuitenkin hyvä, että edes solidaarisuusveron alaraja tällä kertaa nousee, kun se kuluvan vuoden osalta säilyi ennallaan.

2. Työtulovähennyksen enimmäismäärää sekä kertymä- ja poistumaprosentteja samoin kuin kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotetaan.

Akava kannattaa ehdotusta. Perustelu on periaatteessa sama kuin kohdassa 1. Korotusten avulla verovähennysten enimmäismäärät pidetään linjassa tuloveroasteikon kanssa.

3. Kotitalousvähennystä korotettaisiin öljylämmityksestä luopumisen osalta siten, että vähennyksen enimmäismäärä kohoaisi 3 500 euroon (nyt 2 250 euroa) ja vähennettävä prosenttiosuus työkorvauksista 60 prosenttiin (nyt 40 prosenttia) ja palkkojen osalta 30 prosenttiin (nyt 15 prosenttia). Tämä olisi väliaikainen muutos ja voimassa vuosina 2022–2027. Vastaava korotus koskisi myös kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön perusteella myönnettävää kotitalousvähennystä vuosina 2022 ja 2023.

Akava kannattaa ehdotusta. Fossiiliseen energiaan perustuvien lämmitysjärjestelmien korvaamista on perusteltua tukea veroratkaisuilla.

Edellä kuvattu väliaikainen korotus koskee vain öljylämmityksestä luopumista, mutta ei muita asunnon kunnossapito- tai perusparannusmenoja. Akavan kanta on, että kotitalousvähennystä pitäisi laajentaa pysyvästi sen kaikkien käyttömuotojen, myös kunnossapito- ja korjaustöiden osalta.

Lisäksi Akava kannattaa 100 euron omavastuuosuuden poistamista. Se toisi kotitalousvähennyksen käyttäjäksi pienituloisia, jotka nyt jättävät kotitaloustyötä omavastuun vuoksi ostamatta. Omavastuu on jäänne ajalta, jolloin kuittien virtaa verottajalle piti rajoittaa.

Kotitalousvähennyksen tarkoitus on parantaa työllisyyttä kannustamalla kotitalouksia teettämään ulkopuolisella sellaisia töitä, jotka ne ovat aikaisemmin tehneet itse ja vähentää pimeän työvoiman käyttöä. Akavan selvityksen mukaan kotitalousvähennyksen käyttö ja sitä vastaava palveluita tarjoavien yritysten liikevaihto ovat eräinä vuosina kasvaneet niin nopeasti, että se ei ole voinut tapahtua ilman merkittävää työllisyyden paranemista.

Kotitalousvähennyksen työllisyysvaikutuksia aiotaan arvioida kaksivuotisella kokeilulla, joka kasvattaa vähennystä kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta.

Akavan kanta on, että suunniteltu arviointi on lähtökohdiltaan ongelmallinen. Lyhyt testijakso ei anna kotitalouksille riittävästi aikaa oppia uudet ja väljemmät säännöt sekä toimia niiden mukaan. Lisäksi tämän koeasetelman liian tiukka rajaus todennäköisesti vaimentaa sillä saatavia tuloksia. Valtaosa kotitalousvähennyksen käytöstä kohdistuu korjaus- ja perusparannustyöhön, mutta se jää selvityksen ulkopuolelle. Sen sijaan aiotaan tarkastella kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä, jonka osuus vähennyksen käytöstä on vajaan 25 prosentin luokkaa.

4. Työsuhdeauton verotusarvoa ehdotetaan alennettavaksi 85 eurolla kuukaudessa niiden autojen kohdalla, joiden hiilidioksidipäästö on vähintään 1 ja enintään 100 grammaa kilometriä kohden. Kyse olisi määräaikaisesta verotuesta vuosille 2022–2025.

Akava kannattaa ehdotusta.

Ehdotus on luonnollinen jatko aiemmin voimaan tulleelle määräaikaiselle verotuelle, jolla alennettiin täysin sähköisten työsuhdeautojen verotusarvoa 170 eurolla kuukaudessa vuosina 2021–2025.

Ehdotus koskee moderneja lataushybridejä, joilla voi ajaa 40–60 kilometriä per latauskerta ja jopa enemmän. Se riittää useimpien työmatkojen osalta kokonaan tai lähes kokonaan päästöttömään ajoon. On luontevaa ottaa tällaiset työsuhdeautot vähennyksen piiriin, kun halutaan kasvattaa päästöttömän ajon osuutta.

5. Tulonhankkimiskäytössä olevan yhteisetuuden osuuden hankintaan kohdistuvan velan korot säädettäisiin vähennyskelpoisiksi korkomenoiksi.

Akava kannattaa ehdotusta.

6. Metsävähennystä ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa yhteismetsillä olisi metsävähennysoikeus verovuonna 2022 tai sen jälkeen hankittujen metsien perusteella vain, jos sen osakaskunnan osuuksista verovuoden päättyessä vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden tai kuolinpesien omistuksessa.

Akava kannattaa ehdotusta.

Metsävähennys on tarkoitettu lähinnä luonnollisten henkilöiden verotuksessa tehtäväksi vähennykseksi.

Yhteismetsän tarkoitus on ehkäistä metsien haitallista pirstoutumista esimerkiksi perinnönjakojen kautta ja edistää kestävän metsätalouden harjoittamista yhteismetsän alueella. Kuitenkin esimerkiksi yhteismetsällä, jonka omistaa yksi sijoitusrahasto, voi olla oikeus metsävähennykseen. Tällaisen veroedun antamista ei ole tavoiteltu lakia säädettäessä.

7. Ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että palkkatulon lähdeveron suuruus olisi 14,5 prosenttia, mikäli palkkatulosta olisi suoritettava kunnallisveroa Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalle kunnalle.

Akava kannattaa ehdotusta.

8. Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi tarkennus hankintalakiin jo tehdyn muutoksen seurauksena.

Akava ei ole ehdotukseen huomautettavaa.

Akava ry:n puolesta

Pasi Sorjonen
pääekonomisti